

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року № 683)

Форма № Н-3.04

Міністерство освіти і науки України

(найменування центрального органу управління освітою, власника)

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

кафедра фізичного виховання

Фізичне виховання

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

**напряму 01 – Освіта; 02 – Культура і мистецтво; 03 – Гуманітарні науки; 05 –
Соціальні і поведінкові науки; 09 – Біологія; 23 – Соціальна робота**

(шифр і назва напряму)

**спеціальності 012 – «Дошкільна освіта», 013 – «Початкова освіта», 014 – «Середня
освіта (Музичне мистецтво)», 014 – «Середня освіта (Здоров`я людини)», 014 –
«Середня освіта (Хімія)», 014 – «Середня освіта (Біологія)», 014 – «Середня освіта
(Українська мова і література)», 014 – «Середня освіта (Математика)», 014 – «Середня
освіта (Фізика)», 014 – «Середня освіта (Інформатика)», 014 – «Середня освіта
(Образотворче мистецтво)», 022 – «Дизайн», 035 – «Філологія (Українська мова і
література)», 053 – «Психологія», 054 – «Соціологія», 091 – «Біологія», 231 –**

«Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

шифр за ОПП - ГП.7

2020 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: на затвердження вченої ради
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання Ж.О. Цимбалюк

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою
факультету дошкільної освіти

Голова ради _____ (Т.П. Танько)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«_31_» _серпня_____ 2020__ року, протокол № _1_

Мова навчання: українська.

Метою викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» є набуття теоретичних знань і практичних вмінь стосовно формування компетенції, щодо здатності підтримувати необхідний рівень фізичної активності для ведення активної соціальної й навчальної діяльності та здорового способу життя.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 години 6 кредитів ЄКТС.

Найменування показників	Галузі знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни					
		денна форма навчання					
Кількість кредитів – 6	Галузі знань: 01 – Освіта; 02 – Культура і мистецтво; 03 – Гуманітарні науки; 05 – Соціальні і поведінкові науки; 09 – Біологія; 23 – Соціальна робота	Не нормативна					
Кількість модулів – 6		Рік підготовки					
Кількість змістових модулів – 3		1-й	2-й	3-й			
Загальна кількість годин – 180		Семестр					
		1	2	3	4	5	6
	Лекції						
	2 год		2 год		2 год		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Напрямок підготовки: 012 – «Дошкільна освіта», 013 – «Початкова освіта», 014 – «Середня освіта (Музичне мистецтво)», 014 – «Середня освіта (Здоров'я людини)», 014 – «Середня освіта (Хімія)», 014 – «Середня освіта (Біологія)», 014 – «Середня освіта (Українська мова і література)», 014 – «Середня освіта (Математика)», 014 – «Середня освіта (Фізика)», 014 – «Середня освіта (Інформатика)», 014 – «Середня освіта (Образотворче мистецтво)», 022 – «Дизайн», 035 – «Філологія (Українська мова і література)» 053 – «Психологія», 054 – «Соціологія», 091 – «Біологія», 231 – «Соціальна робота»	Практичні, семінарські заняття					
		26 год	34 год	28 год	30 год	30 год	32 год
	Освітній ступень: бакалавр	Вид контролю: модульний контроль (МК) по закінченню кожного парного та останнього семестру					

Навчальна дисципліна «Фізичне виховання» є варіативною позакредитною.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, анатомія, фізіологія, гігієна, філософія та інші.

Згідно з вимогами стандартів вищої освіти підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» студенти педагогічного ВНЗ повинні оволодіти компетентністю, яка набувається під час засвоєння навчальної дисципліни «Фізичне виховання»:

Матриця відповідності визначених програмних компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
Здатність підтримувати необхідний рівень фізичної активності для ведення активної соціальної й навчальної діяльності та здорового способу життя	Знання способів використання форм та видів рухової активності, які підтримують необхідний рівень фізичної активності та здоров'я	Уміння оцінювати та використовувати заходи, що пов'язані з фізичною активністю для відновлення працездатності	Презентувати результати планування заходів що пов'язані з руховою активністю	Відповідальність за стан персонального (індивідуального) і здоров'я учнів. Брати участь у спортивних заходах в якості учасника, помічника судді або вболювальника

Матриця відповідності визначених програмних результатів навчання та модулів навчальної дисципліни

Результати навчання	Інформаційний обсяг навчальної дисципліни			
	M1	M2	M3	M4
Когнітивна сфера				
Оцінити особистий рівень показників стану здоров'я, статури і конституції, функціональних можливостей організму, фізичної працездатності і підготовленості	+			
Описати фізичні вправи, прикладні навички для використання форм і видів рухової активності, які підтримують здоров'я і сприяють добробуту особистості	+			
Планувати активний відпочинок		+		
Пояснити значення психолого-педагогічних дій, силових, адміністративно-командних дій, методів матеріального і морального стимулювання при формуванні мотивації учнів до рекомендованих ВОЗ обсягів фізичної активності			+	
Аналізувати стан фізичної активності учнів при регулюванні процесом рухової активності у навчально-виховному процесі				+
Афективна сфера				
Демонструвати відповідальність за результати виконання «Державних нормативів з фізичної підготовленості», особистий стан здоров'я	+		+	+
Тренуватись у секції за обраним видом рухової активності, брати участь у спортивних заходах в якості учасника, помічника судді або вболювальника	+	+	+	+
Дотримуватись правил безпеки під час занять з фізичного виховання і спорту	+	+	+	+
Психомоторна сфера				
Ідентифікувати особистий рівень показників стану здоров'я, статури і конституції, функціональних можливостей організму, фізичної працездатності і підготовленості	+			
Засвоїти фізичні вправи, прикладні навички для використання форм і видів рухової активності, які підтримують здоров'я і сприяють добробуту особистості	+	+	+	+
Розробляти план активного відпочинку		+		
Управляти процесом формування мотивації учнів до рекомендованих ВОЗ обсягів фізичної активності			+	
Управляти процесом рухової активності у навчально-виховному процесі				+

Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою (відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою»).

Типові напрямки діагностування рівня підготовки студентів:

1. Теоретичне діагностування (словесно-паперове) – студенти відповідають на запитання усно або письмово. До цього напрямку належать тести.
2. Обсерваційне діагностування (пряме або непряме спостереження поведінки) – за студентом спостерігають у той час, коли він щось виконує, наприклад, проводить комплекс вправ або приймає участь в колективній грі, за характеристикою старости, куратора групи визначається особиста відповідальність за стан здоров'я, тощо.
3. Практично-предметне діагностування (за виконанням готовим продуктом діяльності) – студенту пропонують щось зробити (наприклад, виконати стандартні функціональні проби або нормативи з рухової підготовленості), щось продемонструвати (наприклад, володіння базовими технічними прийомами в обраному виді рухової активності, проведення окремої вправи на місці та у русі різними способами, володіння методами навчання окремої вправи, прийому, тощо).

Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з модульного контролю – 60 балів);
- модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;
- підсумковий (семестровий чи річний контроль), що проводиться у формі атестації (модульного контролю) відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни на лекційних заняттях розуміється як активна робота студентів та має на меті перевірку рівня знань студентів з теорії, методики й організації фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях згідно з конкретними цілями теми, на практичних підсумкових заняттях відповідно до конкретних цілей засвоєння змістових модулів.

Рівень теоретичних знань оцінюється:

- «10 балів або відмінно» – якщо відповідь на поставлене запитання по суті правильна і повна;
- «8 балів або добре» – якщо відповідь на поставлене запитання по суті правильна, але недостатньо повна або викладена з незначними смисловими помилками;
- «6 балів або задовільно» – якщо відповідь на поставлене запитання в основному правильна, але викладена неповно або з окремими значними помилками;
- «0 балів або незадовільно» – якщо відповідь не розкриває суті поставленого питання.

Методична підготовленість перевіряється згідно з тематикою теоретичних і методичних занять.

При оцінюванні виконання методичного завдання враховується: зовнішній вигляд, виправка, вибагливість; уміння чітко, зрозуміло подавати команди, володіти голосом, управляти групою; уміння при подачі основних команд вимагати їх виконання; зразковий показ техніки виконання; правильність вибору місця; володіння дзеркальним показом; чіткість, конкретність; знання термінології; вміння виділити головне; відповідність методів і методичних прийомів завданням навчання; використання підготовчих вправ; вміння визначати стан тих, хто навчається; виявлення й усунення причин появ помилок, вміння класифікувати помилки, своєчасно і правильно виправляти помилки; своєчасність допомоги і страховки, надійність страховки, вміння організувати взаємодопомогу і страховку; чіткість організації тих, хто перевіряється, правильність визначення оцінки; відповідність форми і змісту документів встановленим вимогам, повнота і конкретність змісту, актуальність оформлення документів.

Виконання навчальних завдань оцінюється у балах згідно методичній розробці відповідної теми.

Поточне оцінювання та результати оцінювання знань і навичок студентів за семестр і (або) за кожний змістовий модуль (ЗМ) проставляються у «Журналі обліку успішності студентів».

Модульний контроль (підсумкова кількість балів за змістовий модуль (ЗМ) може виставлятися як сума балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни) складається з оцінок поточного контролю за вивчення теоретичного матеріалу тем, виконання методичного завдання та оцінка рівня фізичної підготовленості під час контрольних занять.

Семестровий (річний) контроль проводиться у формі атестації (модульного контролю). Це підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як сума (проста) балів за змістовими модулями. Семестровий (річний) контроль не передбачає обов'язкової присутності студентів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, організації та суддівстві спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів тощо можуть присуджуватися додаткові бали (методика оцінки визначається у методичній розробці).

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрової (річної) атестації. Студент вважається допущеним до семестрового (річного) контролю з фізичного виховання, якщо він виконав усі види завдань, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни на семестр.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

При відсутності оцінок поточного контролю напередодні семестрової (річної) атестації викладач подає доповідню декану факультету про недопуск студента, як такий, що не виконав навчальний план. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає

розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою».

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Засоби діагностики результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень студентів на заняттях з фізичного виховання здійснюється за такими видами діяльності:

1. Засвоєння теоретико-методичних знань.
2. Виконання навчального нормативу (з урахуванням динаміки особистого результату).
3. Засвоєння техніки виконання фізичної вправи (може здійснюватися окремо від прийому навчального нормативу).
4. Виконання навчальних завдань під час проведення заняття.

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовують «Державні нормативи з фізичної підготовленості», передбачені цією програмою та нормативи запропоновані у кожному виді спорту по роках вивчення. Порядок їх проведення визначає викладач відповідно до річного планування.

При складанні навчального нормативу за його показником визначають рівень досягнень (низький, середній, достатній, високий), а потім за технічними показниками виконання рухової дії та теоретичними знаннями виставляють оцінку за 100 бальною системою.

Оцінюючи навчальні досягнення студентів з фізичної підготовленості, потрібно дотримуватися таких вимог:

1. Навчальні нормативи складають студенти основної медичної групи, які на момент прийняття нормативу не скаржаться на погане самопочуття та стан здоров'я.
2. Кожній заліковій вправі передуює підготовка (не менше як на двох заняттях).

3. Перед складанням нормативу необхідно проводити розминку, а після – відновлювальні вправи.
4. Студенти мають можливість перескласти норматив на визначеному викладачем занятті.
5. Викладач зобов'язаний забезпечити безумовне дотримання правил і виконання вимог щодо безпеки під час здачі нормативів.
6. Оцінювання навчальних досягнень студентів, віднесених до підготовчої групи здійснюється на загальних підставах.

№	Норматив	ст.	«5»	«4»	«3»	«2»	«1»
1	Згинання і розгинання рук в упорі лежачи (кількість раз.)	ч	44	38	32	26	20
		ж	24	19	16	11	7
2	Піднімання в «положення сидячи» за 1 хвилину (кількість разів)	ч	53	47	40	34	28
		ж	47	42	37	33	28
3	Стрибок у довжину з місця (см)	ч	260	241	224	207	190
		ж	210	196	184	172	160
4	Стрибок у гору з місця (см)	ч	56	52	45	39	35
		ж	46	44	40	36	30
5	Човниковий біг 4 x 9 метрів (сек)	ч	8.8	9.2	9.7	10.2	10.7
		ж	10.2	10.5	11.1	11.5	12.0
6	Нахил тулуба вперед з положення сидячи (см)	ч	19	16	13	10	7
		ж	20	17	14	10	7
7	Біг на 3000м (хв, сек)	ч	12.00	13.05	14.30	15.40	16.30
		ж	15.10	16.00	16.50	17.50	19.00
	або біг на 2000м (хв, сек)	ж	9.40	10.30	11.20	12.10	13.00
8	Біг 100 метрів (сек)	ч	13.2	13.9	14.4	14.9	15.5
		ж	14.8	15.6	16.4	17.3	18.2

Щомісячно проводиться контроль за фізкультурно-спортивною роботою кожного студента (заповнення індивідуального плану студента). У кожному семестрі оцінюється:

1. Відвідування практичних занять (кількість та якість).
2. Складання нормативів загальної фізичної підготовленості.
3. Складання нормативів спеціальної підготовки з обраного виду спорту.
4. Теоретико-методична підготовка студентів.
5. Участь у позааудиторній фізкультурно-масовій та спортивній роботі.

№	Вид роботи	Кількість балів за вид роботи
1	Присутність на спортивно-масових заходах (в якості уболівальників, глядачів, групи підтримки та ін.)	2 за захід
2	Спортивні показові виступи на спортивно-масових заходах	10 за виступ
3	Участь у суддівстві спортивних заходів	5 за день змагань
4	Виступ у складі збірної команди факультету у Спартакіаді університету	від 10 до 15 за змагання у кожному виді
5	Виступ у складі збірної команди університету на Першості ВНЗ м. Харкова	від 20 до 30 за змагання у кожному виді
6	Виступ на Першості області з видів спорту	від 15 до 20 за змагання у кожному виді
7	Підготовка і виступ на Всеукраїнських змаганнях з видів спорту	до 50
8	Підготовка і виступ на Європейських і світових змаганнях з видів спорту	до 70

Студенти, що розподілені для занять фізичним вихованням в підготовчу та спеціальну медичну групи, мають можливість обрати нормативи з загальної фізичної підготовленості із переліку нормативів, які апробовано кафедрою «Фізичного виховання».

Фіз.як.	Види випробувань	Стать	Нормативи / бали				
			5	4	3	2	1
Гнучкість	Нахил тулуба вперед з положення сидячи (см)	ч	19	16	13	10	7
		ж	20	17	14	10	7
	Нахил тулуба вперед стоячі на гімнастичній лавці (см)	ч	19	16	13	10	7
		ж	20	17	14	10	7
	Утримання долонь рук на підлозі в нахилі вперед стоячі (сек)	ч	25	20	15	10	5
		ж	30	25	20	15	10
Викрут гімнастичної палки (разів)	ч	10	8	6	4	2	
	ж	14	11	8	5	2	
Швидкість	Біг на 100 м (сек)	ч	13.2	13.9	14.4	14.9	15.5
		ж	14.8	15.6	16.4	17.3	18.2
	Біг на 30 м (сек)	ч	4.5	4.7	5.0	5.2	5.4
		ж	4.6	4.9	5.2	5.6	5.9
	Стиснення рукою лінійки, що падає (см)	ч	13	15	17	19	21
		ж	15	17	19	21	23
	Перебирання пальцями гімнастичної палиці у її вертикальному положенні (сек)	ч	20	23	26	29	31
		ж	17	19	21	23	25
	Утримання гімн. палиць на підлозі у вертикальному положенні в парах 30 сек (разів)	ч	14	12	10	8	6
		ж	12	10	8	6	4
Сила	Згинання та розгинання рук у положенні стоячі на колінах (разів)	ч	44	38	32	26	20
		ж	24	19	16	11	7
	Згинання та розгинання ліктьових суглобів з навантаженням (1 кг за 30 сек) (разів)	ч	33	31	29	27	25
		ж	28	26	24	22	20
	Підтягування на перекладині (разів)	ч	16	14	12	10	8
		ж	3	2	1	1/2	-
	Вис на зігнутих руках (сек)	ч	60	47	35	23	10
		ж	21	17	13	9	5
	Піднімання в сід за 1 хв (разів)	ч	53	47	40	34	28
		ж	47	42	37	33	28
	Стрибок у довжину з місця (см)	ч	260	241	224	207	190
		ж	210	196	184	172	160
	Стрибок вгору (см)	ч	56	52	45	39	35
		ж	46	44	40	30	30
Витривалість	Біг на 3000 м (хв,сек)	ч	12.00	13.05	14.30	15.40	16.30
		ж	15.10	16.00	16.50	17.50	19.00
	Біг на 2000 м (хв,сек)	ж	9.40	10.30	11.20	12.10	13.00
		ч	7.25	6.50	5.50	4.50	3.50
	Плавання (вільний стиль) за 12 хв. (м)	ж	650	550	450	350	300
		ч	3000	2750	2500	2200	2100
	Тест Купера (м) – біг 12 хв.	ж	2400	2300	2100	1900	1600
		ч	36,00	39,15	43,30	47,00	50,30
	Ходьба 3000 м (хв,сек)	ж	29,00	31,30	34,00	36,30	39,00

	Утримання ніг під кутом 45° (сек)	ч	24	21	18	15	12
		ж	22	19	16	13	10
Спритність	Човниковий біг 4 x 9 м (сек)	ч	8.8	9.2	9.7	10.2	10.7
		ж	10.2	10.5	11.1	11.5	12.0
	Передача м'яча двома руками від грудей (30 сек)	ч	23	20	18	16	14
		ж	20	18	15	13	11
	Стрибки на скакалці на двох ногах на місці за 1 хв. (разів)	ч-ж	170	150	130	110	90
Стрибки на скакалці на двох ногах на місці до помилки (сек)	ч-ж	100	90	80	70	60	

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Вимоги ВОЗ та керівних документів до рівня фізичного стану та фізичної активності людини. Засоби, форми та методи рухової активності для підтримки необхідного рівня фізичної активності та здоров'я.
2. Організація фізкультурно-оздоровчих заходів в навчально-виховних закладах.
3. Основи формування мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності.
4. Основи управління процесом рухової активності у навчально-виховному процесі.

Програма навчальної дисципліни

№	Вид навч. занять, їх номери	К-ть годин	Номери семестрів. номери блоків змістових модулів, змістових модулів, тем, їх найменування, навчальні питання	Інформ-метод. забезпечення
1	2	3	4	5
Блок змістовних модулів 1. «Вимоги ВОЗ та керівних документів до рівня фізичного стану та фізичної активності людини. Засоби, форми та методи рухової активності для підтримки необхідного рівня фізичної активності та здоров'я». 1 рік				
Змістовний модуль 1. «Фізичний стан та фізична активність людини». 1 семестр				
1	Лекція №1	2	Тема № 1. Теоретична підготовка. Вступ 1. Основні поняття та сутність фізичної культури. 2. Фізична культура і система фізичного виховання у ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 3. Показники стану здоров'я, статури і конституції, функціональних можливостей організму, фізичної працездатності і підготовленості. 4. Фізичні вправи, прикладні навички для використання форм і видів рухової активності, які підтримують здоров'я і сприяють добробуту особистості. Анкетування. Висновки та відповіді на питання.	Текст лекції, план лекції. Метод. розробка
2	Практ. зан. № 1	2	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Організація занять. 2. Техніка безпеки на заняттях. 3. Визначення рівня фізичного стану (ІФС). 4. Вивчення стройових прийомів, різних вихідних положень при проведенні загально-розвиваючих вправ (ЗРВ). 5. Вивчення способів проведення ЗРВ на місці.	Метод. розробка

3	Практ. зан. № 2-6	10	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Вивчення ЗРВ у русі. 2. Ознайомлення з видами рухової активності (легка атлетика, орієнтування, футбол, волейбол, баскетбол, бадмінтон, петанк, настільний теніс, фітнес, ритмічна гімнастика та інші). 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами різних видів рухової активності.	Метод. розробка
4	Практ. зан. № 7-11	10	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Вивчення способів проведення рухливих ігор на місцевості, відкритих майданчиках, в приміщеннях. 2. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
5	Практ. зан. № 12	2	Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля (атестація). 1. Здача контрольних нормативів. 2. Атестація. Підведення підсумків 1 семестру.	Метод. розробка
Змістовний модуль 2. «Підтримка здоров'я і сприйняття добробуту особистості засобами фізичної культури». 2 семестр				
6	Практ. зан. № 13-15	6	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Задачі фізичного виховання на семестр. Техніка безпеки. 2. Ознайомлення з комплексами вправ із різних видів рухової активності, які мають розвиваючий та оздоровчий вплив. 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
7	Практ. зан. № 16-19	8	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Ознайомлення з комплексами вправ із різних видів рухової активності, які мають розвиваючий та оздоровчий вплив. 2. Методична практика у проведенні окремої вправи на місці та в русі різними способами. 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
8	Практ. зан. № 20-24	10	Тема № 4. Технічна підготовка. 1. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 2. Вивчення базових технічних прийомів обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
9	Практ. зан. №	8	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Методика проведення фізкультхвилинок на уроках	Метод. розробка

	25-28		в школі. 2. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	
10	Практ. зан. № 29	2	Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля. 1. Здача контрольних нормативів. 2. Атестація. Підведення підсумків за рік.	Метод. розробка
Блок змістовних модулів 2. «Фізкультурно-оздоровчі заходи в навчально-виховних закладах». 2 рік				
Змістовний модуль 3. «Оздоровче і прикладне значення занять фізичною культурою і спортом». 3 семестр				
11	Лекція. № 2	2	Тема № 1. Теоретична підготовка. Вступ 1. Оздоровче і прикладне значення занять фізичною культурою і спортом. 2. Вплив фізичного виховання на всебічний розвиток дітей та підлітків з урахуванням вікових особливостей. 3. Рухова активність дітей та підлітків у повсякденному житті. 4. Система організації фізкультурно-оздоровчих заходів в навчально-виховних закладах. Висновки та відповіді на питання.	Текст лекції, план лекції. Метод. розробка
12	Практ. зан. № 30-32	6	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання. 2. Вивчення методики проведення рухливих ігор (на відкритих майданчиках). 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності..	Метод. розробка
13	Практ. зан. № 33-37	10	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Вивчення методики проведення рухливих ігор (на свіжому повітрі, в лісі). 2. Методична практика з питань проведення ранкової фізичної зарядки. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
14	Практ. зан. № 38-41	8	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Вивчення методики проведення рухливих ігор (в обмеженому просторі). 2. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
15	Практ. зан. № 42	2	Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля (атестація). 1. Здача контрольних нормативів. 2. Атестація. Підведення підсумків 3 семестру.	Метод. розробка

Змістовний модуль 4. «Система організації фізкультурно-оздоровчих заходів в навчально-виховних закладах». 4 семестр				
16	Практ. зан. № 43-45	6	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Задачі фізичного виховання на семестр. Техніка безпеки. 2. Методична практика з проведення рухливих ігор. 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
17	Практ. зан. № 46-49	8	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1. Методична практика з проведення фізкульхвилинок. 2. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
18	Практ. зан. № 50-54	10	Тема № 4. Технічна підготовка. 1. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 2. Вивчення базових технічних прийомів обраного виду рухової активності. 3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
19	Практ. зан. № 55-56	4	Тема № 2. Загальна фізична підготовка. 1.. Методична практика з проведення рухливих ігор. 2. Ознайомлення з формами організації фізкультурно-оздоровчих заходів в навчально-виховних закладах (туристичні походи, спортивно-масові змагання тощо). 3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
20	Практ. зан. № 57	2	Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля. 1. Здача контрольних нормативів. 2. Атестація. Підведення підсумків за рік.	Метод. розробка
Блок змістовних модулів 3. «Формування мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності». 3 рік				
Змістовний модуль 5. «Формування мотивації до систематичних занять фізичною культурою та спортом. Традиційні та нетрадиційні системи зміцнення здоров'я і фізичного вдосконалення». 5 семестр				
21	Лекція. № 3	2	Тема № 1. Теоретична підготовка. Вступ 1. Психолого-педагогічна характеристика мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності людей різного віку. 2. Умови та шляхи формування позитивної мотивації до систематичних занять фізичною культурою та спортом. 3. Традиційні та нетрадиційні системи зміцнення	Текст лекції, план лекції. Метод. розробка

			здоров'я і фізичного удосконалення. 4. Основні знання з фізичної культури для самостійних занять фізичними вправами. Висновки та відповіді на питання.	
22	Практ. зан. № 58-60	6	Тема № 3. Спеціальна фізична підготовка. 1. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання. 2. Ознайомлення з методикою проведення занять для зміцнення здоров'я і фізичного вдосконалення за традиційною системою (спортивні ігри, легкоатлетичні вправи, велосипедні прогулянки, лижні прогулянки тощо). 3. Методична практика з проведення рухливих ігор. 4. Комплексне тренування розвитку професійно-прикладних якостей засобами різних видів рухової активності (тренування вестибулярного аналізатора, вправи для очей, методи саморегуляції фізичного навантаження, формування правильної постави, розвиток статичної витривалості, тощо). 5. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
23	Практ. зан. № 61-65	10	Тема № 4. Технічна підготовка. 1. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності. 2. Вивчення базових технічних прийомів обраного виду рухової активності. 3. Вивчення тактичних прийомів обраного виду рухової активності. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
24	Практ. зан. № 66-70	10	Тема № 3. Спеціальна фізична підготовка. 1. Ознайомлення з методикою проведення оздоровчо-тренувальних заходів. 2. Ознайомлення з методикою проведення занять для зміцнення здоров'я і фізичного вдосконалення за нетрадиційною системою (атлетична гімнастика, йога, стретчинг, у-шу, дихальна гімнастика тощо). 3. Ознайомлення з основами планування самостійних занять з фізичного виховання. Мезоцикли, макроцикли. Визначення фізичного навантаження. 4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.	Метод. розробка
25	Практ. зан. № 71	2	Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля (атестація). 1. Здача контрольних нормативів. 2. Атестація. Підведення підсумків 5 семестру.	Метод. розробка
Блок змістовних модулів 4. «Управління процесом рухової активності у навчально-виховному процесі». 3 рік				
Змістовний модуль 6. «Здоровий спосіб життя». 6 семестр				
32	Лекція № 4	2	Тема № 1. Теоретична підготовка. Вступ 1. Фізична культура, фізичне удосконалення і здоровий спосіб життя в різні вікові періоди.	Текст лекції, план лекції. Метод. розробка

			<p>2. Основи фізичного виховання в сім'ї.</p> <p>3. Побудова процесу професійно-прикладної фізичної підготовки студентів для забезпечення оптимальної працездатності майбутніх педагогів.</p> <p>4. Оздоровче та прикладне значення обраних систем фізичних вправ.</p> <p>Висновки та відповіді на питання</p>	
33	Практ. зан. № 72-73	4	<p>Тема № 3. Спеціальна фізична підготовка.</p> <p>1. Техніка безпеки на заняттях з фізичного виховання.</p> <p>2. Основи раціонального харчування.</p> <p>3. Методична практика в якості помічника судді на змаганнях.</p> <p>4. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.</p>	Метод. розробка
34	Практ. зан. № 74-78	10	<p>Тема № 4. Технічна підготовка.</p> <p>1. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності.</p> <p>2. Вивчення тактичних прийомів обраного виду рухової активності.</p> <p>3. Комплексне тренування з обраного виду рухової активності.</p>	Метод. розробка
35	Практ. зан. № 79-85	14	<p>Тема № 3. Спеціальна фізична підготовка.</p> <p>1. Методична практика з проведення рухливих та спортивних ігор.</p> <p>2. Методична практика з проведення занять в обраній системі фізичних вправ.</p> <p>3. Комплексне тренування з розвитку основних рухових якостей засобами обраного виду рухової активності.</p>	Метод. розробка
36	Практ. зан. № 86	2	<p>Тема № 5. Контроль засвоєння змістовного модуля.</p> <p>1. Здача контрольних нормативів.</p> <p>2. Атестація. Підведення підсумків за рік.</p>	Метод. розробка

Тематика індивідуальних завдань

для студентів загальних факультетів, які навчаються за індивідуальним планом

Загальні вимоги:

1. Відвідати 50% занять с дисципліни «Фізичне виховання» у час зручний для студента, який навчається за індивідуальним планом та заздалегідь обговорений з викладачем.
2. Під час атестації з дисципліни «Фізичне виховання» виконати залікові вимоги:
 - теорія: конспект з теоретичних питань, визначених в програмі дисципліни;
 - методика: конспект з методичних питань, визначених в програмі дисципліни;
 - практика:
 - а) здача контрольних нормативів;
 - б) проведення комплексів загально розвиваючих вправ, визначених в програмі дисципліни;
 - в) проведення фізкультурхвилинок, визначених в програмі дисципліни з урахуванням специфіки напряму навчання;

г) проведення рухливих ігор, визначених в програмі дисципліни з урахуванням специфіки напряму навчання.

Індивідуальні завдання для студентів I курсу загальних факультетів

Теорія: «Фізичний стан та фізична активність людини».

1. Визначити свій фізичний стан. Вміння визначення антропометричних та фізіологічних показників для визначення фізичного стану.

2. Знання засобів, форм та методів рухової активності для підтримки необхідного рівня фізичної активності.

Методика.

Конспект комплексу загально розвиваючих вправ (за вибором студента).

Конспект фізкультхвилинки, яка призначена для учнів молодших класів.

Практика.

Здача контрольних нормативів, визначених переліком тестів в Державному тестуванні фізичної підготовленості (з урахуванням індивідуальних можливостей).

Проведення окремих ЗРВ на місці та в русі різними способами.

Проведення фізкультхвилинки, яка призначена для учнів молодших класів з групою, в якій навчається студент (за вибором студента).

Індивідуальні завдання для студентів II курсу загальних факультетів

Теорія: «Фізкультурно-оздоровчі заходи в навчально-виховних закладах».

1. Оздоровче і прикладне значення занять фізичною культурою і спортом.

2. Вплив фізичного виховання на всебічний розвиток дітей та підлітків з урахуванням вікових особливостей.

3. Рухова активність дітей та підлітків у повсякденному житті.

4. Система організації фізкультурно-оздоровчих заходів в навчально-виховних закладах.

Методика.

Конспект комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються в ранковій фізичній зарядці.

Конспект 5 фізкультхвилинки, які призначені для учнів молодших класів під час проведення уроків за фахом.

Конспект 10 рухливих ігор, призначених для проведення з учнями молодших класів.

Практика.

Здача контрольних нормативів, визначених переліком тестів в Державному тестуванні фізичної підготовленості (з урахуванням індивідуальних можливостей).

Проведення комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються в ранковій фізичній зарядці з групою, в якій навчається студент.

Проведення фізкультхвилинки, яка призначена для учнів молодших класів під час проведення уроків за фахом з групою, в якій навчається студент (за вибором викладача).

Проведення рухливої гри, яка призначена для проведення з учнями молодших класів (за вибором викладача).

Індивідуальні завдання для студентів III курсу
загальних факультетів

Теорія: «Формування мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності».

1. Психолого-педагогічна характеристика мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності людей різного віку.
2. Умови та шляхи формування позитивної мотивації до систематичних занять фізичною культурою та спортом.
3. Традиційні та нетрадиційні системи зміцнення здоров'я і фізичного удосконалення.
4. Основні знання з фізичної культури для самостійних занять фізичними вправами.

Методика.

Конспект комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються в тренуванні окремої групи м'язів.

Конспект 5 фізкультхвилинок, які призначені для учнів середніх класів під час проведення уроків за фахом.

Конспект 10 рухливих ігор, призначених для проведення з учнями середніх класів.

Практика.

Здача контрольних нормативів, визначених переліком тестів в Державному тестуванні фізичної підготовленості (з урахуванням індивідуальних можливостей).

Проведення комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються в тренуванні окремої групи м'язів.

Проведення фізкультхвилинки, яка призначена для учнів середніх класів під час проведення уроків за фахом з групою, в якій навчається студент (за вибором викладача).

Проведення рухливої ігри, яка призначена для проведення з учнями середніх класів (за вибором викладача).

Індивідуальні завдання для студентів IV курсу
загальних факультетів

Теорія: «Управління процесом рухової активності у навчально-виховному процесі».

1. Фізична культура, фізичне удосконалення і здоровий спосіб життя в різні вікові періоди.
2. Основи фізичного виховання в сім'ї.
3. Побудова процесу професійно-прикладної фізичної підготовки студентів для забезпечення оптимальної працездатності майбутніх педагогів.
4. Оздоровче та прикладне значення обраних систем фізичних вправ.

Методика.

Конспект комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються при заняттях людей з обмеженими можливостями (при різних нозологіях).

Конспект 5 фізкультхвилинок, які призначені для учнів старших класів під час проведення уроків за фахом.

Конспект 10 рухливих ігор, призначених для проведення з учнями старших класів.

Практика.

Здача контрольних нормативів, визначених переліком тестів в Державному тестуванні фізичної підготовленості (з урахуванням індивідуальних можливостей).

Проведення комплексу загально розвиваючих вправ, які застосовуються при заняттях людей з обмеженими можливостями (при різних нозологіях).

Проведення фізкультхвилинки, яка призначена для учнів старших класів під час проведення уроків за фахом з групою, в якій навчається студент (за вибором викладача).

Проведення рухливої ігри, яка призначена для проведення з учнями старших класів (за вибором викладача).

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативні документи:

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Базові:

1. Амосов Н.М. Энциклопедия Амосова. Алгоритм здоровья. Донецк: Сталкер, 2002. 590с.
2. Андрощук Н.В, Андрощук М.М. Основи здоров'я і фізична культура (теоретичні відомості): навч. посібник. Тернопіль: «Підручники і посібники», 2006.
3. Булатова М.М. Энциклопедия олимпийского спорта в вопросах и ответах. К.: Олимпийская литература, 2009. 400 с.
4. Булашев А. Я. Спортивный туризм. Харьков, 2009. 331 с.
5. Гогін О.В. Легка атлетика: навч. посібник. Харків: ОВС, 2009. 395 с.
6. Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської і студентської молоді. Київ, 1998.
7. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України. К., 1997. 36 с.
8. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: навчальний посібник. Вінниця: Ландо ЛТД, 2011. 152 с.
9. Энциклопедия олимпийского спорта Украины. За ред. В.М. Платонова. Київ: Олимпийская литература, 2005. 463 с.
10. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». К., 1994. 22 с.

11. Карпова І.Б., Корчинський В.Л., Зотов А.В. Фізична культура та формування здорового способу життя: навчальний посібник. К. КНЕУ, 2005. 104 с.
12. Козіна Ж. Л. Індивідуалізація підготовки спортсменів в ігрових видах спорту: монографія. Харків, 2009. 396 с.
13. Конох А.П., Товстопячко Ф.Ф., Некрасов С.А. Туризм. Запоріжжя: ЗНУ, 2005. 132с.
14. Костюкевич В.М., Перепелиця О.А., Гудима С.А. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. Вінниця: «Планер», 2009. 310 с.
15. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания: учеб. для студ. вузов физ. воспитания и спорта. Т. 2. Методика физического воспитания различных групп населения. К.: Олимп. л-ра, 2003. 392 с.
16. Матвеев. Л.П. Теория и методика физической культуры (Общ. основы теории и методики физ. воспитания; теорет.-метод. аспекты спорта и проф. - прикл. физ. культуры): учеб. для ин-тов физ. культуры. М.: Физкультура и спорт, 1991.
17. Наказ Міністерства України «Про нормативні документи з фізичного виховання». 25 травня 1998 р. № 188.
18. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. К.: Олимпийская литература, 2004. 808 с.
19. Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах. К., 2006. (Наказ МОН України № 4 від 11.01.06).
20. Теория и методика физического воспитания: учебник под ред. Т.Ю. Круцевич. Том 1. Киев: Олимпийская литература, 2003. 92–93.
21. Фізичне виховання. Навчальна програма для вищих навчальних закладів України III - IV рівнів акредитації. Укладачі: Раєвський Р.Т., Третьяков М.О., Канішевський С.М, Краснов В.П., Козубей П.С. К., 2004.
22. Худолій О.М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання: навч. посібник. Харків: ОВС, 2008. 406 с.
23. Худолій О.М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання: навч. Посібник. Харків: ОВС, 2008. 406 с.
24. Шахматы: две стороны творчества. К.: школа, 1989. 158с.
25. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту. Ч. 1. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2010. 271 с.
26. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підручник для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту. Ч. 2. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2010. 248 с.

Допоміжні:

1. Архипов О.А. Особливості впровадження модульно-рейтингової системи у фізичне виховання студентства. Теорія і практика фізичного виховання. Донецьк: ДонНУ, 2004. №2. 5-14.
2. Бондаренко І.Г. Засоби професійно-прикладної фізичної підготовки у фізичному вихованні студентів-екологів: автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Дніпропетровськ: Дніпропетровський держ. ін-т фізичної культури і спорту, 2009. 20 с.

3. Вихров К.Л., Дулибский А.В. Разминка футболистов: методическое пособие. К.: Федерация футбола Украины, Комби ЛТД, 2005. 192 с.
4. Головатенко О.М., Зуєнко М.І., Олексієнко Я.І. Фізичне виховання студентів ВНЗ України в умовах євроінтеграції. проблеми та перспективи. Вісник Черкаського університету. 2017. № 4. 56-61.
5. Григус І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навч. посібник. Львів: Новий Світ, 2012. 169 с.
6. Кирпенко В. М. Психомоторні рухливі та спортивні ігри : посібник. К.: Інститут психології, 2004. 86 с.
7. Козіна Ж.Л., Поярков Ю.М., Церковна О.В., Воробйова В.О. Спортивні ігри: навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури педагогічних вищих навчальних закладів. Том 1. Харків: «Точка», 2010. 200 с.
8. Козіна Ж.Л., Поярков Ю.М., Церковна О.В., Воробйова В.О. Спортивні ігри: навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури педагогічних вищих навчальних закладів. Том 2. Харків: «Точка», 2010. 228 с.
9. Лапутин А.Н., Гамалій В.В., Архипов О.А. та ін. Біомеханіка спорту: навч. посібник. Київ: НУФВСУ, Олімпійська література, 2005. 320 с.
10. Миргород Д.О. Пилатес как перспективное направление в процессе физического воспитания студентов в условиях реформирования системы образования в высших учебных заведениях. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка. Вип. 139. Т. 2. Серія: педагогічні науки. Чернігів: ЧНПУ, 2016. 109–112.
11. Мунтян В.С., Пліско В.І. Фізичне виховання у контексті положень нового Закону України «Про вищу освіту». Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. 2014. Вип. 118, т. 1. 222–226.
12. Носко М.О., Данілов О. О., Маслов В.М. Фізичне виховання і спорт у вищих навчальних закладах при організації кредитно-модульної технології. К.: Слово, 2011. 261 с.
13. Попрошаєв О.В. Питання створення центрів студентського спорту на базі вищих навчальних закладів України. Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Львів: ЛДУФК, 2016. 142-144.
14. Попрошаєв О.В., Мунтян В.С., Островський М.В. Визначення місця та ролі навчальної дисципліни «Фізичне виховання» в національній системі освіти. Спортивна наука України. 2016. № 3. 7-10.
15. Попрошаєв О.В., Приходько Г.І. Проблема нормативно-правової неузгодженості системи фізичного виховання у вищих навчальних закладах України та її наслідки. Компетентнісний підхід у формуванні та розвитку людських ресурсів для виконання службово-бойових завдань силовими структурами України: всеукр. наук.-практ. конф. Харків: Нац. акад. Нац. Гвардії України, 2016. 98-100.
16. Ровний А.С. Сенсорні механізми управління точнісними рухами людини. Харків: ХДАІФК, 2001. 220 с.
17. Фалькова. Н.І. Фізична підготовка студенток економічних спеціальностей з урахуванням їх морфофункціональних особливостей: автореф. дис. канд. наук з фізичної культури і спорту: спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Львів, 2002. 20 с.